

Szpilczyński, Stanisław

"Ludwik Hirszfeld", Hanna
Hirszfeldowa, Andrzej Kelus, Feliks
Milgrom, Wrocław 1956 : [recenzja]

Kwartalnik Historii Nauki i Techniki 2/3, 613

1957

Artykuł umieszczony jest w kolekcji cyfrowej Bazhum, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych tworzonej przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego.

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie ze środków specjalnych MNiSW dzięki Wydziałowi Historycznemu Uniwersytetu Warszawskiego.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

inny sposób związanej ze współczesnością, druga — stanowi miesięczny przegląd wydarzeń politycznych, naukowych i kulturalnych.

W części pierwszej zeszytu pierwszego na uwagę zasługuje przede wszystkim artykuł o prof. Stefanie Banachu, zawierający życiorys i zarys stosunkowo mało znanej naukowej działalności tego wybitnego uczonego. Historyk nauki i techniki może też znaleźć pewne interesujące go informacje w artykułach poświęconych określonym dziedzinom wiedzy, np. analizie matematycznej, socjologii czy gałęziom techniki, jak automatyce i telewizji. W artykułach tych obok wyjaśnienia istoty i obecnych osiągnięć omawianych dziedzin znajduje się krótka historia rozwoju każdej z nich. Są to jednak wiadomości z zakresu podstawowych.

W części drugiej przegląd wydarzeń naukowych posiada charakter głównie informacyjny, ale z czasem nabierze on wartości cennego źródła historycznego, o ile oczywiście będzie prowadzony w sposób wyczerpujący i rzetelny. Dlatego kronikę trzeba uznać za najbardziej użyteczną część całego zeszytu „Encyklopedii Współczesnej“. I w tym chyba kierunku należałoby to wydawnictwo rozwijać.

O stronie wydawniczej zeszytu, niestety, nic dobrego nie można powiedzieć. Oby się polepszyła.

J. J.

Hanna H i r s z f e l d o w a, Andrzej K e l u s i Feliks M i l g r o m, *Ludwik Hirsfeld*, Wrocław 1956, nakł. Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego, s. 168.

Profesor Ludwik Hirsfeld zmarł we Wrocławiu 7 marca 1954 r. W kilka tygodni później (30.III.1954) staraniem Wrocławskiego Towarzystwa Naukowego i wyższych uczelni tego miasta odbyła się sesja naukowa poświęcona twórczości zmarłego. Wygłoszone wówczas referaty są podstawą omawianej tu publikacji. Uzupełniają ją głosy dyskusyjne, krótki życiorys, bibliografia prac i fragmenty myśli zawarte w pozostawionych przez uczonego notatkach.

Z. Szymański na tle ogólnej charakterystyki twórczości naukowej i społecznej Ludwika Hirsfelda kieruje uwagę szczególnie na zagadnienie zróżnicowania grupowego krwi oraz nauczania i kształcenia lekarzy.

H. Steinhaus omawia następnie problem dziedziczenia grup krwi i dochodzenia ojcostwa, B. Popielski — naukę o grupach krwi, J. Mydlarski — seroantropologię, A. Kelus — ewolucję cech grupowych.

Prace immunologiczne uczonego przedstawiła H. Hirsfeldowa i Krzysztoporski, Rokman — badania Hirsfelda w dziedzinie pediatrii, F. Milgrom — serologię tkanki patologicznej, a W. Mański — badania nad komplemtem i koagulacją.

Prace mikrobiologiczne i epidemiologiczne zostały zreferowane przez Bekierkusta, J. Morzyckiego oraz A. Falkiewicza.

Prace syntetyczne omówili: L. Fleck i H. Makower.

Po ożywionej dyskusji sesja została zamknięta przez Z. Alberta.

Książka, która — jak wiemy — stanowi dokumentację tej sesji, zawiera polską i francuską wersję wszystkich tekstów.

St. Szp.